

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

STRATEGI

Hestebønner, udsædsmængder og sådybde ved pløjefri dyrkning

- > Den optimale udsædsmængde svarer til ca. 40 spiredygtige frø pr. m², når der korrigeres for udgiften til udsæd
- > Den optimale sådybde ligger mellem 6 og 9 cm
- > For øverlig såning øger usikkerheden ved dyrkning af hestebønner

gælder både i 2017 og i gennemsnit af alle årene. I 2016, hvor det var meget tørt i foråret, viste forsøget på Bornholm, at der er stor risiko for total misvækst ved kun at så i 3 cm dybde. Dette forsøg måtte desværre kasseres grundet usikre resultater og indgår ikke i sammendraget nederst i tabel 7.

Forsøgsserien er hermed afsluttet.

Nedvisning og høst af hestebønner

Den sene høst er en af de største udfordringer ved dyrkning af hestebønner. Det vil normalt være en fordel, hvis hestebønnerne kan høstes i første halvdel af september. Det giver bedre tid til at etablere vintersæd efter høst, samtidig med at det øger sandsynligheden for at vintersæden udvikler sig, så den kan opsamle det kvælstof, der frigøres i løbet af efteråret når hestebønne rødder og halm nedbrydes. For at belyse den udbyttmæssige effekt af en relativt tidlig nedvisning af hestebønner er der i 2017 påbegyndt en forsøgsserie, hvor nedvisning omkring 20. august sammenlignes med nedvisning til normal tid, når ca. 75 procent af bælgene har skiftet farve til helt sort. Der er i 2017 gennemført fire forsøg i denne serie. Resultater og forsøgsplan fremgår af tabel 8.

TABEL 9. Udsædsmængder i vinterhestebønner (I6)

Vinterhestebønner	Planter pr. m ²		Pct. dækning, chokoladeplet 1/6	Afgrode-højde v. høst, cm	Tusindkornsvægt, g	Pct. råprotein	Udbytte, hkg. pr. ha	Netto-udbytte, hkg. pr. ha*
	23/11/2016	09/03/2017						
<i>Antal forsøg</i>	5	5	5	5	5	5	5	
10 spiredygtige frø pr. m ²	13	11	9	101	707	26,5	33,0	31,1
20 spiredygtige frø pr. m ²	23	20	10	107	732	27,3	46,5	42,6
25 spiredygtige frø pr. m ²	28	24	13	106	729	27,4	49,0	44,2
30 spiredygtige frø pr. m ²	34	31	14	108	740	27,7	50,7	44,9
35 spiredygtige frø pr. m ²	37	36	15	109	750	27,7	50,8	44,1
40 spiredygtige frø pr. m ²	45	41	16	111	744	27,6	51,7	44,0
50 spiredygtige frø pr. m ²	53	47	17	110	734	27,6	53,9	44,3
<i>LSD</i>							3,1	

*: Der er regnet med en udsædspris på 2,5 gange afgrodeprisen, en TKV på 702 g og en markspiring på 91 procent.

TABEL 8. Nedvisning af hestebønner forud for høst. (I5)

Hestebønner		Pct. råprotein	Tusindkornsvægt, g.	Udbytte, hkg. pr. ha	Pct. vand v. høst	
<i>Antal forsøg</i>		4	2	4	4	
	Nedvisning					
	Høst					
1.	Ingen	15/9	27,9	618	69,2	24,0
2.	22/8	15/9	27,4	622	69,9	22,9
3.	Ingen	25/9	27,9	609	69,2	24,2
4.	2/9	25/9	27,2	587	68,8	24,1
<i>LSD</i>					ns	

Ifølge planen nedvisnes forsøgsled 2 omkring 20. august og led 4 på det normalt anbefalede tidspunkt. Led 1 og 2 skal høstes 10-14 dage efter led 2 er nedvisnet, mens led 3 og 4 skal høstes 10-14 dage efter led 4 er nedvisnet. På grund af den meget våde høst er alle led høstet samtidig i to af forsøgene i 2017. Resultaterne viser ingen forskel i høstudbytte, mens det ser ud til, at hestebønnerne har været lidt tørrere ved høst i led 2 end i de andre forsøgsled. Denne tendens ses i tre af de fire forsøg.

Forsøgene gentages i 2018.

Udsædsmængder i vinterhestebønner

I Danmark dyrkes normalt vårsæede hestebønner, men i nogle af vore nabolande er der også en produktion af vinterhestebønner. For at undersøge mulighederne for at dyrke vinterhestebønner er der anlagt fire forsøg med udsædsmængder i vinterhestebønner i efteråret 2016. Forsøgene var oprindeligt planlagt som forsøg med både udsædsmængder og sorter, men det lykkedes umiddelbart kun at finde en sort, som forædlerne var interesserede i at få afprøvet under danske dyrkningsbetingelser. Forsøgene er derfor gennemført i den forholdsvis kendte tyske sort Hiverna. Forsøgene er sået omkring eller lige